

CK.0000065043

OECD

ANGUS MADDISON

Kinh tế thế giới

MỘT THIÊN NIÊN KỲ
PHÁT TRIỂN

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

Kinh tế thế giới

**MỘT THIÊN NIÊN KỲ
PHÁT TRIỂN**

Mã số: $\frac{3.33(T)}{CTQG - 2011}$

ANGUS MADDISON

Kinh tế thế giới

MỘT THIÊN NIÊN KỶ PHÁT TRIỂN

Người dịch:

PGS. TS. BÙI TẮT THẮNG
ThS. ĐOÀN VĂN MINH

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
HÀ NỘI - 2011

Ấn phẩm gốc do OECD phát hành bằng tiếng Anh và tiếng Pháp, dưới nhan đề: *Development Centre Studies. The World Economy: A Millennial Perspective Études du Centre de Développement. L' économie mondiale: une perspective millénaire* © 2001 OECD.

Mọi quyền đều được bảo hộ.

Bản quyền năm 2010 của Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật cho bản dịch tiếng Việt.

Ấn hành theo thỏa thuận với OECD, Paris.

Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật chịu trách nhiệm về chất lượng bản dịch tiếng Việt và việc bám sát nội dung bản gốc.

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Trong lịch sử, phần đông các công trình nghiên cứu về kinh tế thế giới mới chỉ đề cập đến một khía cạnh, một mảng vấn đề trong một khoảng thời gian ngắn. Những nghiên cứu trên chưa thể cho chúng ta một cách nhìn toàn diện về nền kinh tế thế giới trong một thiên niên kỷ. Đứng trên góc độ đó, việc xuất bản một công trình nghiên cứu về nền kinh tế thế giới trong một thiên niên kỷ có ý nghĩa vô cùng quan trọng. Dựa trên những kinh nghiệm có được trong hoạt động thực tiễn, Angus Maddison đã cho xuất bản cuốn sách *Kinh tế thế giới - Một thiên niên kỷ phát triển*.

Với kết cấu chính gồm 3 chương, cuốn sách tập trung nghiên cứu về sự phát triển của nền kinh tế thế giới trong một thiên niên kỷ. Cuốn sách đã phác họa một bức tranh toàn diện về nền kinh tế thế giới với phạm vi nghiên cứu trải khắp các khu vực, các quốc gia, các vùng khác nhau theo suốt tiến trình lịch sử phát triển nền kinh tế thế giới. Đặc biệt, ngoài những nội dung chính được phân tích, cuốn sách còn cung cấp một khối lượng lớn các con số thống kê về mức tăng trưởng GDP, bình quân GDP trên đầu người, về dân số, lao động, việc làm, năng suất lao động, cán cân xuất, nhập khẩu... của kinh tế thế giới trong một thiên niên kỷ thông qua các bảng biểu, các phụ lục trong nội dung cuốn sách. Đây là một nguồn tư liệu vô cùng quý giá giúp cho các nhà khoa học, các nhà hoạch định chính sách, các nhà quản lý có thể nắm rõ được bức tranh tổng thể của nền kinh tế thế giới trong thiên niên kỷ qua, trên cơ sở đó để xây dựng chiến lược phát triển trong thiên niên kỷ này.

Để cung cấp thêm tư liệu cho các nhà nghiên cứu, các nhà quản lý, các nhà hoạch định chính sách phát triển và đồng đạo độc giả có thể

tiếp cận với những nghiên cứu của Angus Maddison trong xây dựng và hoạch định chính sách phát triển, phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; chuyển đổi nền kinh tế trong thời kỳ toàn cầu hóa và hội nhập kinh tế quốc tế; phục vụ cho việc nghiên cứu riêng của từng lĩnh vực, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật xuất bản cuốn sách ***Kinh tế thế giới - Một thiên niên kỷ phát triển*** do các dịch giả thuộc Viện Chiến lược phát triển, Bộ Kế hoạch và Đầu tư dịch.

Cuốn sách được dịch theo đúng nguyên tác tiếng Anh. Tuy nhiên, trong cuốn sách có một số nội dung, thuật ngữ có tính chất chuyên ngành nên mặc dù các dịch giả đã hết sức cố gắng nhưng cũng không tránh khỏi còn khiếm khuyết. Nhà xuất bản và các dịch giả mong nhận được những ý kiến đóng góp để lần xuất bản sau được hoàn chỉnh hơn.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 8 năm 2011

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

LỜI TỰA

Ngay sau khi tôi tới Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế (OECD) năm 1996, tôi đã thấy một nghiên cứu của Angus Maddison "Giám sát nền kinh tế thế giới giai đoạn 1820-1992". Đây là một công trình thú vị và hấp dẫn, cung cấp một bức tranh toàn diện về nền kinh tế thế giới trong giai đoạn nghiên cứu (1820-1992). Công trình đã kết hợp dữ liệu của khoảng 56 quốc gia, chiếm 93% của sản lượng thế giới và 87% của dân số và xuất khẩu thế giới. Cuốn sách này luôn ở trên bàn của tôi. Có lẽ không chỉ có tôi đánh giá cao công trình khá xuất sắc này, vì tôi luôn thấy những tác giả khác cũng tham khảo công trình này.

Khi chúng ta ở gần cuối thế kỷ XX, tôi cho rằng nghiên cứu này có thể cần một vài sửa đổi nhỏ để giúp nó hấp dẫn đông đảo độc giả hơn, và kéo dài thời gian tới cuối thế kỷ này và sang thiên niên kỷ thứ hai. Tôi đã thảo luận ý kiến này với Giáo sư Maddison và với sự hào hứng của tôi, ông đã đồng ý.

Từ sinh lực và năng lực trí tuệ lớn của ông đã cho ra đời một công trình sâu và rộng hơn rất nhiều so với những gì trước đó tôi đã tưởng tượng là có thể. Cuốn sách này bao gồm sự phát triển của toàn bộ nền kinh tế thế giới trong hai nghìn năm lịch sử. Tác giả có quan điểm toàn cầu (tương đối đúng) về tăng trưởng của thế giới trong giai đoạn nghiên cứu, khảo sát cả sự thay đổi theo thời gian và giữa các vùng khác nhau. Cuốn sách có phạm vi rộng hơn bất kể ấn bản nào của OECD trước đây và thực sự vượt trội hơn tất cả các ấn bản khác (cùng đề tài) trên phạm vi toàn cầu vì: *Thứ nhất,*

phạm vi phân tích sâu và rộng. *Thứ hai*, là một cuốn sách lịch sử kinh tế có giới hạn nghiên cứu cả về mặt địa lý và lịch sử. *Thứ ba*, mặc dù ông tiếp cận trên khía cạnh kinh tế nhưng cuốn sách không chỉ bó hẹp trong khía cạnh này mà còn căn cứ vào nhiều ngành khác như lịch sử, địa lý, nhân khẩu học và nhiều ngành khác để đi tới kết luận; phạm vi nghiên cứu đa ngành tạo cho cuốn sách có giá trị lớn.

Nhờ giá trị và phạm vi nghiên cứu toàn cầu của giáo sư Maddison, tôi chắc chắn rằng, cuốn sách này sẽ được độc giả toàn cầu đón nhận, và là một tài liệu tham khảo tin cậy cho các trường, sinh viên, các nhà nghiên cứu và mọi tầng lớp độc giả nói chung.

Tôi cho rằng cuốn sách sẽ được đặt tại các văn phòng và thư viện khắp nơi trên thế giới cả hiện nay và trong nhiều năm sau nữa. Một điều rõ ràng là cuốn sách sẽ là nền tảng cho những công trình tương tự kế tiếp trong thiên niên kỷ mà chúng ta vừa mới bắt đầu.

Chúng ta cần thực sự biết ơn Angus Maddison vì đã lãnh nhận thử thách này và tạo ra những kết quả vượt ngoài những mong đợi ban đầu của tôi.

John Maynard Keynes đã viết rằng nhà kinh tế học bậc thầy nên "nghiên cứu hiện tại trong liên hệ với quá khứ, cho những mục đích tương lai". Trước đây, chúng ta chưa từng có một nguồn tư liệu phong phú sẵn có để theo đuổi mục tiêu đó.

DONALD JOHNSTON

Tổng thư ký OECD

LỜI CẢM ƠN*

Tôi xin cảm ơn Saskia van Bergen, Catherine Girodet, Ly Na Tang Dollon và Erik Monnikhof đã giúp đỡ tôi trong việc xử lý những tài liệu thống kê và chuẩn bị biểu đồ, cảm ơn Sheila Lionet đã chuyển bản thảo sang hình thức phù hợp cho việc xuất bản.

Tôi đặc biệt biết ơn người bạn và cũng là người thầy của tôi, Moses Abramovitz (1912-2000), về những khích lệ, ước nguyện và sự rộng lượng khi bình luận góp ý, chỉnh sửa bản thảo cuốn sách này và nhiều tài liệu khác trong 40 năm qua.

Tôi cũng thu được nhiều điều bổ ích từ những thảo luận tiếp theo những bài giảng tưởng niệm Kuznets năm 1998 mà tôi đã trình bày tại Đại học Yale, và những bình luận cho các bài trình bày về chủ đề này tại Viện Khoa học xã hội tại Australia, Diễn đàn Brazil tại Porto Alegre, những buổi thảo luận chuyên đề tại Học viện Sinica, Đại học Hitotsubashi, Đại học Keio tại Fujisawa, Đại học Osaka và Đại học Osaka Gakuin. Tôi đã ghi nhớ về những gì học được sau ba tháng ở Đại học Ca' Foscari tại Venice năm 1990.

Tôi cũng nhận được những góp ý hữu ích của Bart van Ark, Ian Castles, François Crouzet, Charles Feinstein, Colm Foy, David Henderson, Paolo Malanima, Jim Oeppen, Osamu Saito, Graeme Snooks, Victor Urquidí và Ngài Tony Wrigley cho bản thảo này và những bản thảo khác của tôi.

Tôi đã nhận được lời khuyên hoặc những ý kiến đóng góp từ

---

* Đây là lời cảm ơn của tác giả.